

**Ministerieel besluit tot bescherming als monument van de voormalige
notariswoning Burm, later buitengoed Baron E. Tibbaut, bijhorende parktuin met
dienstgebouw in Berlare (Overmere)**

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011, 9 september 2011 en 14 oktober 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 17 juli 2013 tot vaststelling van een ontwerp van lijst van de als monument te beschermen voormalige notariswoning Burm, later buitengoed Baron E. Tibbaut, bijhorende parktuin met dienstgebouw te Berlare;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed en gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 24 april 2014,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012:

Wegens de historische, de sociaal-culturele en de wetenschappelijke waarde als monument:

Voormalige notariswoning Burm, later buitengoed Baron E. Tibbaut, bijhorende parktuin

./.

met dienstgebouw, gelegen in
 Berlare (Overmere), Baron Tibbautstraat 12
 bekend ten kadaster:
 Berlare, 3de afdeling, sectie C, perceelnummers 227N, 229A
 zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde:

De voormalige notariswoning Burm, gelegen in het dorpscentrum van Overmere, is historisch belangwekkend omwille van de verschillende lokale en nationale prominente bewoners die er in de 19de en 20ste eeuw verbleven. Aanvankelijk in 1877 gebouwd als notariswoning door notaris Theodoor Urbain Burm en vervolgens buitengoed geworden van de sociaal geëngageerde katholieke volksvertegenwoordiger en Minister van Staat Baron Emile Tibbaut (1862-1935). Na Baron Tibbauts overlijden werd het herenhuis terug ingericht als notariswoning van notaris Alfons D'Hooghe en zodoende is het illustratief voor de verderzetting van het residentiële karakter en van de prominente plaats die de bewoners en functie binnen de gemeente innamen. De bijhorende tuin is belangwekkend en representatief voor een laat-19de-eeuws aangelegd landschapspark.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde:

De voormalige notariswoning Burm van 1877 is architectuurhistorisch uitermate representatief voor een kwaliteitsvolle laat-19de-eeuwse herenwoning in neoclassicistische stijl. Gekenmerkt door het authentiek voorkomen en de traditionele symmetrische U-vormige aanleg, waarbij het parallel aan de straat geplaatste hoofdvolume van vijf traveeën en twee bouwlagen onder pannen schilddak geflankeerd wordt door twee haast identieke kleine vooruitspringende volumes van één travee en één bouwlaag. De monumentale gepleisterde straatgevel met typische strakke gevelopbouw is traditioneel verrijkt met neoclassicistische decoratieve elementen en een meer uitgewerkte centrale deurtravee. De beraapte achter- en zijgevels met vlak gepleisterd hoofdgestel en venster- en deuromlijstingen, zorgen voor een mooi kleur- en materiaalcontrast, eigen aan de bouwperiode en -stijl.

Het ontwerp van de voormalige notariswoning is ook uitermate exemplarisch voor een totaalproject, waarbij het ex- en interieur samen met parktuin en aanhorigheid als één stilistisch en visueel geheel werd ontworpen.

Het bijhorende fraaie dienstgebouw met inpandige stal ten zuiden van het woonhuis in neogotische stijl eveneens daterend van 1877, is naar grondplan, opstand en functie representatief voor een laat-19de-eeuwse personeelwoning en herkenbaar als traditionele aanhorigheid bij een residentiële site. Dankzij de uitgekiende vormgeving en materiaalgebruik heeft dit functioneel gebouw een pittoresk voorkomen en krijgt het

meer de allure van een tuinfolie dan van een bijgebouw.

De aanwezigheid van de arduinen stoeppalen met ijzeren ketting, ter afperking van het herenhuis ten opzichte van de openbare weg, is een karakteristiek maar alsmear zeldzamer wordend fenomeen dat vanouds behoorde tot de belangrijke gebouwen in stedelijke context als visuele afscheiding van het privé en openbaar stoepgedeelte.

Historische, in casu interieurhistorische waarde:

De interieurhistorische waarde van het herenhuis wordt bepaald door het kwalitatieve afwerking van het interieur waarvan de binnenindeling en structuur, die dateert uit de bouwperiode 1877, behouden bleef. De aanwezigheid van de oorspronkelijke kwaliteitsvolle binnendecoratie, zoals onder meer de verfijnde statietrap, de decoratieve tegelvloer, het schrijn- en stucwerk in neoclassicistische stijl, verhoogt de artistieke en interieurhistorische waarde van deze herenwoning nog.

De voormalige notariswoning is exemplarisch voor een neoclassicistische interieurafwerking dat bovendien ook als één geheel met het exterieur, park en aanhorigheden werd ontworpen. Vanuit de centrale traphal heeft men een zeer mooi zicht op de in de gezichtsas aangelegde parktuin en is de visuele verbondenheid tussen woonhuis en tuin het sterkst.

Sociaal-culturele waarde:

Door de strategische ligging aan de verbindingsweg Gent - Dendermonde, in de 19de-eeuw aan de grens van de dorpskern gelegen, was en is de voormalige notariswoning Burm een belangrijk herkenings- en referentiepunt in het straatbeeld en neemt het een prominente plaats in binnen het gemeentelijk weefsel.

De lokalisatie van de site in combinatie met de gekozen vormgeving, grootte, stijl en materiaalgebruik visualiseert tot op heden bovendien het belang, de welstand en de maatschappelijke positie van de vroegere bewoners en bouwheren van de site.

Wetenschappelijke waarde:

De zeer fraaie ruime parktuin vertoont een laat-19de-eeuwse landschappelijke aanleg met dendrologisch waardevolle bomen. Het tuinarchitecturaal concept van parktuin met typisch zacht glooiend niveau, kunstmatige heuvel met voorraadkelder, slingerende paden, lovergang en in de zichtas geplante solitaire bomen bleef bewaard. Dit concept is bovendien exemplarisch voor de 19de-eeuwse burgerlijke architectuur die zich inspireerde en spiegelde aan de grote parken bij 18de- en begin 19de-eeuwse buitenplaatsen. Ook het nu nog aanwezige bomenassortiment met bepaalde kleur- en cultuurvariëteiten en mooie representatieve groei- en/of kunstsnoeivorm is representatief voor de 19de-eeuwse stijlperiode.

De solitaire rode beuk dateert van bij de bouwperiode van het de notariswoning Burm en behoort zodoende tot één van de dikste en vermoedelijk ook oudste exemplaren van de regio.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009, 10 juni 2011 en 22 juni 2012 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010, 2 augustus 2011 en 27 juli 2012).

Brussel,

07-07-2014

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS